

ผลของการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง
ความคาดหวังในผลลัพธ์ และทักษะการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ของนักเรียนประถมศึกษาชาย

Effects of Self-Efficacy Enhancement on Drinking Refusal Self-Efficacy, Outcome Expectancy and Skills Among Male Primary School Students

จุฑาวดี กมลพรมงคล* พรนภา หอมสินธุ์** รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์**

*โรงพยาบาลบางละมุง **คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Jutawdee Kamonpornmongkol*, Pornnapa Homsin**, Rungrat Srisuriyawet**

*Banglamung Hospital, **Faculty of Nursing, Burapha University

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทักษะการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่างกลุ่มนักเรียนประถมศึกษาชายที่เข้าร่วมโปรแกรมกับกลุ่มนักเรียนประถมศึกษาชายที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มละ 30 คน สุ่มตัวอย่างกลุ่มทดลองโดยการจับสลากและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มควบคุมให้มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองในเรื่องอายุ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนซึ่งพัฒนาขึ้นตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura, 1997) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและประยุกต์มาจากการศึกษาที่ผ่านมา แบบสอบถามประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล การรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทักษะการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบถามด้วยวิธีครอนบาคอัลฟาและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi-square test, t -test และ ANCOVA ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทักษะการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์แก่พยาบาล ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะการปฏิเสธของวัยรุ่น เพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นต่อไป

คำสำคัญ : การสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน นักเรียนประถมศึกษาชาย การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

Abstract :

This study was a quasi - experimental study with nonequivalent control group pretest posttest design. The purpose of this study was to compare the perceived drinking refusal self efficacy, drinking refusal outcome expectations, and drinking refusal skills between male primary school students participating in the program with those who did not participate in the program. Thirty participants were assigned to each group. Simple random sampling was used to select the subjects for experimental group. The control group was similar in age and GPA with the experimental group. The experimental group received the self-efficacy enhancement program based on the concept of Bandura (1997). Questionnaires were developed by the researchers and adapted from the previous studies. They included demographic data, perceived drinking refusal self-efficacy, drinking refusal outcome expectations, and drinking refusal skills. The reliability of the questionnaires was analyzed by Cronbach's Alpha Coefficient. Percentage, mean, standard deviation, Chi-square test, t-test and ANCOVA were used for data analysis. The findings revealed that the experimental group had significantly higher scores of perceived drinking refusal self-efficacy, drinking refusal outcome expectations and drinking refusal skills than the control group. Study results could be used as a guideline for nurses, teachers and people concerned to develop refusal skills for adolescents to prevent them from engaging in alcohol drinking.

Keywords: Self-Efficacy, Primary School Students, Alcohol drinking

บทนำ

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะการดื่มสุราก็ถือเป็นปัญหาระดับโลกซึ่งองค์การอนามัยโลก (WHO) ให้ความสำคัญและถือเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขเป็นอันดับ 2 รองจากโรคเอดส์ เพราะการดื่มทำให้เกิดโรคร้ายไม่ต่ำกว่า 60 โรค รวมทั้งอุบัติเหตุที่คร่าชีวิตคนมากมาย¹ ปัจจุบันทั่วโลกมีการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะสุรา

ในประเทศสหรัฐอเมริกาประเทศเดียวประมาณการว่ามีผู้ใหญ่ที่บริโภคสุราสูงถึงร้อยละ 50 และมีประชากรประมาณ 15 ถึง 20 ล้านคนที่ป่วยเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง² นอกจากนี้การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมอีกมากมาย เช่น ปัญหาอาชญากรรม ความรุนแรงในครอบครัว การทะเลาะวิวาท การสูญเสียทรัพย์สิน ตลอดจนการสูญเสียประสิทธิภาพในการทำงานและการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร³

และที่สำคัญคือข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2546) พบว่า เด็กรุ่นใหม่มีแนวโน้มการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มมากขึ้นและเริ่มดื่มที่อายุน้อยลง⁴ ซึ่งมีงานวิจัยพบว่า เด็กที่เริ่มดื่มสุราเร็วมักเป็นผู้ใหญ่ที่ดื่มสุรามาก, เมาบ่อย, ดื่มหนักบ่อย, สูบบุหรี่และใช้สารเสพติด นอกจากนี้ผลการศึกษาเพิ่มเติมยังพบอีกว่า ผู้ที่เริ่มดื่มก่อนอายุ 14 ปี มีการติดสุราเมื่อเป็นผู้ใหญ่ถึงร้อยละ 14 ในขณะที่ผู้ที่เริ่มดื่มหลังอายุ 19 ปี มีการติดสุราเมื่อเป็นผู้ใหญ่เพียงร้อยละ 2 และในเด็กนักเรียนที่จบมัธยมปลายที่เคยดื่มสุราตั้งแต่อายุ 14-15 ปี พบว่า การดื่มของเยาวชนเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาตามมามากมายเช่น การประสูติอุบัติเหตุ พฤติกรรมรุนแรง การเมาแล้วขับ และการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน⁵

ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนมีมากมายหลายปัจจัยทั้งปัจจัยจากภายในตัวบุคคลเองและปัจจัยจากภายนอกตัวบุคคลหรือปัจจัยทางสังคม อาทิ เพศ เชื้อชาติ สถานภาพสมรสของพ่อแม่ เศรษฐฐานะของครอบครัว การดื่มสุราของพ่อแม่ การคบเพื่อนเกเร การมีเพื่อนดื่มสุรา และการถูกชักชวนให้ดื่มของเพื่อน⁶ โดยพบว่า อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการดื่มแอลกอฮอล์เป็นตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของนักเรียนได้ดีที่สุด⁷ โดยเยาวชนที่มีเพื่อนสนิทดื่มหรือเคยถูกชักชวนให้ดื่มมีความเสี่ยงที่จะมีพฤติกรรมการดื่มสูงกว่าเยาวชนที่

ไม่มีเพื่อนสนิทดื่มหรือไม่เคยถูกชักชวนให้ดื่มประมาณ 2 เท่า และการถูกชักชวนให้ดื่มยังเป็นปัจจัยเดียวที่ทำให้เยาวชนที่เคยถูกชักชวนให้ดื่มมีโอกาสเลื่อนจากระยะลังเลใจที่จะดื่มไปสู่ระยะทดลองดื่มสูงกว่าเยาวชนที่ไม่เคยถูกชักชวนให้ดื่มเกือบ 2 เท่า⁸ นอกจากนี้ยังพบว่า ร้อยละ 82 ของวัยรุ่นที่ดื่มแอลกอฮอล์ยอมรับว่าการดื่มครั้งแรกเกิดจากการอยากทดลองดื่มและเป็นการดื่มกับกลุ่มเพื่อน และร้อยละ 72.2 พยายามที่จะหยุดดื่มแต่ไม่สามารถทำได้เนื่องจากไม่สามารถปฏิเสธการชักชวนของเพื่อนได้ เนื่องจากต้องการเป็นที่ยอมรับ¹ และยังมีการศึกษาที่พบว่า วัยรุ่นบางคนไม่กล้าปฏิเสธเมื่อถูกเพื่อนชวนให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์⁹

จากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการสำนักงานสถิติแห่งชาติเกี่ยวกับอัตราการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมาของประชากรในช่วงอายุต่างๆ พบว่า อัตราการดื่มฯ ของประชากรชายอายุ 11-14 ปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.5 ในปี พ.ศ.2546 เป็นร้อยละ 0.9 ในปี พ.ศ. 2549 สำหรับประชากรหญิงอายุ 11-14 ปี อัตราการดื่มเท่าเดิมคือ ร้อยละ 0.41 นอกจากนี้ ข้อมูลจากโครงการสำรวจครัวเรือนระดับชาติเพื่อประมาณการจำนวนผู้ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปี พ.ศ.2550 พบว่า ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ประชากรชายอายุ 12-19 ปี มีปริมาณการดื่มเฉลี่ย 32.80 กรัมต่อวัน และผู้หญิงดื่มเฉลี่ย 11.02 กรัมต่อวันโดยเฉลี่ยตลอดปี¹ นอกจากนี้

เมื่อศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบแนวโน้ม 10 ปี ของ การดื่มประจำของประชากร จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุต่างๆ คือ ตั้งแต่ 11 ปี - 60 ปีขึ้นไป พบว่า แนวโน้มการดื่มประจำเพิ่มขึ้นทั้งสองเพศ โดยเพศหญิงมากกว่าเพศชาย 3 เท่า แต่อย่างไร ก็ตามเพศชายยังคงมีอัตราการดื่มที่มากกว่าเพศ หญิงมากกว่าห้าเท่าคือ เพศชายดื่มร้อยละ 54.6 ในขณะที่เพศหญิงดื่มเพียงร้อยละ 9.8 สำหรับใน กลุ่มอายุต่างๆ พบว่า การดื่มประจำมีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นอย่างมากโดยเฉพาะในเด็ก เยาวชนและ ผู้ใหญ่ตอนต้น อายุที่เริ่มดื่มพบว่า นักเรียนเริ่ม ดื่มสุราครั้งแรกในช่วงอายุ 11-15 ปี โดยอายุ ต่ำสุดที่เริ่มดื่มครั้งแรกคือ 5 ปี และที่สำคัญคือ หลังการดื่มครั้งแรกนักเรียนร้อยละ 47.5 ยังคง ดื่มต่อมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีโอกาสทำให้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่ติดแอลกอฮอล์ในอนาคต¹¹

จะเห็นได้ว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในวัยรุ่นไทยเป็นปัญหาที่เพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน จนน่าเป็นห่วงโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในวัยรุ่นชาย ที่ยังคงพบว่ามีอัตราการดื่มที่สูงและมีแนวโน้มใน การดื่มประจำเพิ่มขึ้น ทำให้หลายฝ่ายต้องออก มาดำเนินการแก้ไขแต่จากรายงานผลการศึกษ ากลับมาเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับโลกพบ ว่ามาตรการต่างๆ ทั้งการรณรงค์และการให้การ ศึกษาไม่สามารถแก้ไขปัญหการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹² ทั้งนี้ เนื่องจากในวัยรุ่นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ การถูกชักชวนจาก

เพื่อนและไม่สามารถปฏิเสธได้ ทำให้มีวัยรุ่นเป็น จำนวนมากมีพฤติกรรมการดื่มอย่างต่อเนื่อง และเป็นประจำตั้งนั้นแนวทางหนึ่งที่จะป้องกัน ไม่ให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมการทดลองดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์คือ การทำให้วัยรุ่นรู้ว่าตัวเองมีความ สามารถในการปฏิเสธและรับรู้ถึงผลดีของการ ปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ วัยรุ่นควรได้รับการส่งเสริมหรือฝึกทักษะในการ ปฏิเสธ เพื่อให้เกิดทักษะและเกิดความมั่นใจใน การปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การวิจัยครั้งนี้ได้พัฒนาโปรแกรมการ สร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนตามแนวคิดของ แบนดูรา (Bandura, 1997) โดยการเสริมสร้าง สมรรถนะแห่งตนจากแหล่งข้อมูล 4 แหล่งดังนี้

- 1) การเรียนรู้ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ ด้วยตนเองในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 2) การได้เห็นตัวแบบหรือประสบการณ์จากผู้อื่น ในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 3) การใช้คำพูดชักจูงเพื่อให้บุคคลเชื่อว่าตนเองสามารถ จะประสบความสำเร็จในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ได้ และ
- 4) การส่งเสริมสภาวะ ด้านร่างกายและอารมณ์มาใช้ในการดำเนิน กิจกรรมเพื่อให้นักเรียนประถมศึกษาชายรับรู้ สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ มีความคาดหวังในผลดีของการ ปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และมีทักษะ ในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันจะ นำไปสู่การป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในวัยรุ่นต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ การรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิเสธ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ความคาดหวังใน ผลลัพธ์ของการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทักษะการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่างกลุ่มนักเรียนประถมศึกษาชายที่เข้าร่วม โปรแกรมกับกลุ่มนักเรียนประถมศึกษาชายที่ไม่ ได้เข้าร่วมโปรแกรมและมีสมมติฐานคือ นักเรียน ประถมศึกษาชายที่เข้าร่วมโปรแกรมมีการรับรู้ ความสามารถของตนเองต่อการปฏิเสธการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ความคาดหวังในผลลัพธ์ ของการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ ทักษะการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ชนิดศึกษา สองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (The Pre-test-Posttest Design with Non-equivalent Groups)

กลุ่มตัวอย่างและวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 3 กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดชลบุรี สุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองโดยการจับฉลากและ

คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มควบคุมให้มี ลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองในเรื่องอายุ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 30 คน โดยศึกษาระหว่างเดือนเมษายน พ.ศ.2554 - มิถุนายน พ.ศ. 2554

เครื่องมือและการทดสอบคุณภาพของ เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ โปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนซึ่งผู้วิจัย พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura, 1997) โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคคลมี สมรรถนะแห่งตนเพิ่มขึ้นจากการเรียนรู้ผ่าน แหล่งข้อมูล 4 แหล่งคือ 1) การเรียนรู้ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จด้วยตนเอง ในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2) การได้เห็นตัวแบบหรือประสบการณ์จากผู้อื่น ในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3) การใช้คำพูดชักจูงเพื่อให้บุคคลเชื่อว่าตนเอง สามารถจะประสบความสำเร็จในการปฏิเสธ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ 4) การส่งเสริม สภาวะด้านร่างกายและอารมณ์ให้มีความพร้อม ในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีรายละเอียดของการพัฒนาโปรแกรมการ เสริมสมรรถนะแห่งตนตามตารางที่ 1 และ เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบก่อนและหลัง การทดลอง ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล แบบ วัดการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการ ปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แบบวัด

ตารางที่ 1 แสดงการประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนมาเป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรม

แหล่งที่มาของความมั่นใจในสมรรถนะแห่งตน	โปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน
1. การประสบความสำเร็จจากการกระทำด้วยตนเอง (Enactive Mastery Experience)	<ul style="list-style-type: none"> - การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้สึกเกี่ยวกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของตนเอง แล้วช่วยกันวิเคราะห์และอภิปราย - การให้ความรู้และการฝึกทักษะการปฏิเสธการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จากสถานการณ์จำลอง เพื่อให้เกิดความมั่นใจ - การตั้งเป้าหมายร่วมกันในการไม่ยุ่งเกี่ยวกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์
2. การได้เห็นตัวแบบหรือประสบการณ์ของผู้อื่น (Vicarious Experiences)	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้วีดิทัศน์เป็นตัวแทนที่มีพฤติกรรมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และตัวแทนที่มีพฤติกรรมไม่ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ โดยตัวแบบมีลักษณะดึงดูดความสนใจมีอายุและเพศใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้นักเรียนได้เห็นความแตกต่างของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมของตัวแบบทั้งสอง แล้วร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้สึกจากการชมวีดิทัศน์
3. การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion)	<ul style="list-style-type: none"> - การให้กำลังใจ และชมเชยกลุ่มตัวอย่างในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกิจกรรมต่างๆ ภายในกลุ่มเพื่อน - การสร้างแรงจูงใจจากการสนับสนุนของกลุ่มเพื่อน - การกระตุ้นให้ทบทวนประสบการณ์ของตนเองที่ประสบความสำเร็จ แล้วชมเชยและให้กำลังใจ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความมั่นใจในตนเอง

ตารางที่ 1 แสดงการประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้สมรรถนะแห่งตนมาเป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรม (ต่อ)

แหล่งที่มาของความมั่นใจในสมรรถนะแห่งตน	โปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน
4. สภาวะด้านร่างกายและอารมณ์ (Physiological and Affective State)	<p>ว่าจะสามารถปฏิบัติได้หากต้องเจอสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่การตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ และเกิดความพยายามจนสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้คือการไม่ยุ่งเกี่ยวกับเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างสัมพันธ์ภาพและเกมกระตุ้นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้การปฏิบัติเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ - การเรียนรู้เกี่ยวกับอารมณ์ ผลกระทบจากอารมณ์และการควบคุมอารมณ์อย่างเหมาะสม - การฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียดจากสถานการณ์สมมุติ
<p>ความคาดหวังในผลลัพธ์ของปฏิบัติการตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์และแบบวัดทักษะการปฏิบัติการตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามากที่สุด จำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถามด้วยวิธีครอนบาคอัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (0.78 - 0.89)</p>	<p>มหาวิทยาลัยบูรพา และในการเข้าร่วมการวิจัยนี้ได้รับความยินยอมทั้งจากตัวผู้เข้าร่วมวิจัยเองและจากผู้ปกครองเป็นลายลักษณ์อักษร ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลองด้วยแบบสอบถาม โดยในการตอบแบบสอบถามผู้ตอบไม่ต้องใส่ชื่อ สกุลจริงแต่จะใช้รหัสแทน ต่อจากนั้นดำเนินการจัดกิจกรรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนให้แก่นักเรียนประถมศึกษาชายกลุ่มทดลองที่โรงเรียน สัปดาห์ละ 1 ครั้งๆ ละ 1 ชั่วโมงจำนวน 5 ครั้ง ทำการทดสอบอีกครั้งหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สำหรับกลุ่มควบคุมจะได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนเช่นเดียว</p>
<p>วิธีการเก็บข้อมูล การวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมของ</p>	

กับกลุ่มทดลองภายหลังเมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว
1 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วย
สถิติแบบ Independent t- Test และ AN-
COVA

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งใน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมี อายุ ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน (GPA) สถานภาพของครอบครัว
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท และ
การใช้เวลาว่างที่คล้ายคลึงกัน โดยทั้งสองกลุ่ม
มีอายุน้อยกว่า 13 ปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(GPA) ในปีที่ผ่านมาอยู่ในช่วง 2.01 - 3.00
มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน มีคนในครอบครัวดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อนสนิทไม่ดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ และใช้เวลาว่างมากที่สุดในการเล่น
ดนตรี ออกกำลังกายและเล่นกีฬา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไประหว่างกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุม

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง จำนวน	(n = 30) ร้อยละ	กลุ่มควบคุม จำนวน	(n = 30) ร้อยละ	p-value
อายุ					.739 ^a
ต่ำกว่า 13 ปี	24	80.0	25	83.3	
13 ปีขึ้นไป	6	20.0	5	16.7	
Min, Max	11, 15		11, 14		
Mean, SD	12.27, 0.74		12.17, 0.53		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(GPA)					.676 ^b
<2.00	2	6.6	1	3.3	
2.01- 3.00	17	56.7	19	63.4	
>3.00	11	36.7	10	33.3	
Min, Max	1.82, 3.5	1.98, 3.5			
Mean, SD	2.79, 0.46	2.77, 0.37			
สถานภาพของครอบครัว					.390 ^a
บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	20	66.7	23	76.7	
มารดา/บิดาเสียชีวิต / หย่าร้าง	10	33.3	7	23.3	

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไประหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง จำนวน	(n = 30) ร้อยละ	กลุ่มควบคุม จำนวน	(n = 30) ร้อยละ	p-value
บิดามารดาแยกกันอยู่					
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของคนในครอบครัว					.557 ^b
ไม่มี	1	3.3	2	6.7	
มี	29	96.7	28	93.3	
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ เพื่อนสนิท					.519 ^b
ไม่มี	23	76.7	25	83.3	
มี	7	23.3	5	16.7	
การใช้เวลาว่าง					.402 ^a
ออกกำลังกาย/เล่นกีฬา	13	43.3	13	43.3	
อ่านหนังสืออ่านเล่น/การ์ตูน	4	13.4	8	26.7	
เที่ยวกับเพื่อน	6	20.0	6	20.0	
ช่วยผู้ปกครองทำงาน	7	23.3	3	10.0	

^a Chi-Square test, ^b Fisher exact test

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการ
รับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิเสธ
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวัง
ในผลลัพธ์ของการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ และทักษะการปฏิเสธการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง
เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้

ความสามารถของตนเองต่อการปฏิเสธการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ความคาดหวังในผลลัพธ์
ของการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ
ทักษะการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการ
ทดลองด้วยการทดสอบทางสถิติพบว่าคะแนน
เฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการ
ปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างกลุ่ม

ทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p = .010$) สำหรับความคาดหวังในผลลัพธ์ของการฝึกเสริมการตีเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และทักษะการฝึกเสริมการล่าดับ) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และทักษะการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

ตัวแปร	กลุ่มทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 30)		t	df	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
การรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์	37.50	9.31	43.53	8.30	2.65	58	.010
ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์	39.43	4.49	40.60	6.93	.77	58	.442
ทักษะการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์	13.27	3.31	14.03	2.41	1.02	58	.310

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และทักษะการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในผลลัพธ์ของการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้ม

แอลกอฮอล์ และทักษะการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบทางสถิติ พบว่านักเรียนประถมศึกษาชายในกลุ่มทดลองมีผลต่างคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในผลลัพธ์ของการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และทักษะการฝึกเสริมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ($p = .011$ และ $p = .004$ ตามลำดับ) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการฝึกเสริมการตีเครื่องตีแมลงกอสอลล์ และทักษะการฝึกเสริมการตีเครื่องตีแมลงกอสอลล์ หลังเข้าร่วมโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวแปร	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	df	P-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ความคาดหวัง ๓							
กลุ่มทดลอง	39.43	4.49	43.37	3.62	2.64	58	.011
กลุ่มควบคุม	40.60	6.93	39.20	9.16			
ทักษะการฝึกเสริมการตี๓							
กลุ่มทดลอง	13.27	3.31	15.63	1.88	2.96	58	.004
กลุ่มควบคุม	14.03	2.41	13.53	2.41			

จากการที่คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการฝึกเสริมการตีเครื่องตีแมลงกอสอลล์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตั้งแต่ต้น (ก่อนการทดลอง) จึงใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) ในการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง โดยนำคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการฝึกเสริมการตีเครื่องตีแมลงกอสอลล์ก่อนการทดลองมาเป็นตัวแปรร่วม ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการฝึกเสริมการตีเครื่องตีแมลงกอสอลล์ หลังเข้าร่วมโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of square	Mean square	F	p-value (one-tail)
ตัวแปรร่วมและกลุ่ม	1	493.520	493.520	11.459	0.001
ตัวแปรร่วม (Pre-test)	1	1355.365	1355.365	31.471	< 0.001
ความคลาดเคลื่อน	57	2454.801	43.067		
รวม	60	113237.000			

R Squared = .375 (adjusted R Squared = .353)

Adj. Mean กลุ่มทดลอง = 45.72 กลุ่มควบคุม = 39.65

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิบัติเสริมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ โดยให้คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วมผลการทดสอบทางสถิติพบว่า นักเรียนประถมศึกษาชายในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิบัติเสริมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ($p = 0.001$)

อภิปรายผล

1. หลังการทดลองเด็กนักเรียนประถมศึกษาชายกลุ่มทดลองมีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิบัติเสริมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($p = .001$) ผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดจากการที่กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่มาจากแหล่งข้อมูล 4 แหล่ง คือ 1) การเรียนรู้ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จด้วยตนเอง 2) การได้เห็นตัวแบบหรือประสบการณ์จากผู้อื่น 3) การใช้คำพูดชักจูงและ 4) การส่งเสริมสถานะด้านร่างกายและอารมณ์ให้มีความพร้อมโดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นและแก้ปัญหาร่วมกัน โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม กำหนดหัวข้อสนทนา เชื่อมโยงความคิด และสรุปประเด็น นอกจากนี้ยังมีการสร้าง “พันธะสัญญาใจ” เพื่อตั้งเป้าหมายร่วมกันในการไม่ยุ่งเกี่ยวกับเครื่องตีม

แอลกอฮอล์ ซึ่งจากกิจกรรมตามโปรแกรมทั้งหมดที่ผ่านมาส่งผลให้นักเรียนประถมศึกษาชายชั้น ป.6 กลุ่มทดลองมีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิบัติเสริมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นผลการศึกษาค้นนี้สอดคล้องกับการศึกษาของประสิทธิ์ไถยราช¹³ ที่ศึกษาในนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 50 คนโดยการสร้างแรงจูงใจต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นชายตอนต้นพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลและสอดคล้องกับการศึกษาของกาญจนา แก้วสุวรรณ¹⁴ ที่ทำการศึกษาในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 อายุระหว่าง 14-18 ปี ในอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูนซึ่งมีพฤติกรรมการตีมสุราแบบเสี่ยง จำนวน 11 ราย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะแห่งตน (Self-Efficacy Theory) พบว่าคะแนนพฤติกรรมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างลดลงต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรม เมื่อสิ้นสุดการทดลองทันทีและหลังสิ้นสุดโปรแกรม 2 สัปดาห์

2. หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีความคาดหวังในผลดีของการปฏิบัติเสริมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($p=.011$) ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้เห็นพฤติกรรมจากตัวแบบทำให้เกิดการเรียนรู้และเปรียบเทียบกับตนเอง โดยนักเรียนส่วนใหญ่รับรู้ว่าจะหากตนเองสามารถ

ปฏิเสศการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้จะทำให้เกิดผลดีทั้งต่อตนเองและครอบครัวและนอกจากนี้การใช้คำพูดชักจูงและให้กำลังใจก็เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจมากยิ่งขึ้น โดยผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของเจตจันทร์ ล้วนเนตรเงิน¹⁵ ในนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนหญิงที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองและเสริมสร้างทัศนคติต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ มีทัศนคติต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ และมีความตั้งใจหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมและสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและสอดคล้องกับการศึกษาของสุพรรณ ไชยวรรณ¹⁶ ที่ศึกษาผลของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่ดื่มแบบมีปัญหาที่มารับบริการในโรงพยาบาลแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่าคะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่ดื่มแบบมีปัญหาของกลุ่มตัวอย่างภายหลังได้รับโปรแกรมฯ และภายหลังสิ้นสุดโปรแกรม 4 สัปดาห์ ต่ำกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

3. หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีทักษะการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($p = .004$) เนื่องจากโปรแกรมจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะการปฏิเสธจากทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติโดยได้เรียนรู้จากทั้ง

สถานการณ์จริงและสถานการณ์สมมุติ ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและมีทักษะในการปฏิเสธมากยิ่งขึ้นซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของจิตติมา อินทร์เนตร¹⁷ ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาสมรรถนะแห่งตนร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง พบว่ากลุ่มทดลองมีทักษะในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบทั้งหลังการทดลองและระยะติดตามผลและสอดคล้องกับการศึกษาของศรีพร โปทา¹⁸ ที่ศึกษาผลของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคติดสุราในโรงพยาบาลบ้านธิ จังหวัดลำพูนพบว่าคะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคติดสุราก่อนเข้าร่วมโปรแกรม และคะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ภายหลังสิ้นสุดโปรแกรม 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างจากหลังสิ้นสุดโปรแกรมทันที

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่าโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนที่พัฒนาโดยประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura, 1997) สามารถทำให้นักเรียน

ประณตศึกษาชายที่เข้าร่วมโปรแกรมมีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทักษะการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่านักเรียนประณตศึกษาชายที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมดังนั้นโปรแกรมนี้จึงมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับพยาบาล ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะการปฏิเสธของวัยรุ่น เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นต่อไปสำหรับการศึกษาต่อไปควรพัฒนาโปรแกรมที่ให้ครูและนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์กิจกรรมด้วยอาจทำได้กิจกรรมที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นและควรนำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์ใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การสูบบุหรี่ และมีการติดตามผลภายหลังการทดลองในระยะเวลาที่นานขึ้นหรือติดตามเป็นระยะเพื่อพิจารณาถึงความยั่งยืนของโปรแกรม

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน สถานศึกษาและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สถาบันพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP) และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) ผู้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. บัณฑิต ศรไพศาล และคณะ. รายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา; 2551.
2. สมบัติ ตรีประเสริฐสุข. สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา: ผลกระทบต่อสุขภาพและการดูแลรักษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน; 2550.
3. มนทร์รัตน์ ถาวรเจริญทรัพย์, ยศ ตีระวัฒนานนท์, อุษา ฉายเกล็ดแก้ว, ชินดา เลิศพิทักษ์พงศ์, จอมขวัญ โยธาสมุทร, กรรณิการ์ จิตินบุญสุวรรณ และ ประพัตร์ เนรมิตพิทักษ์กุล. รายงานผลการวิจัย การศึกษาต้นทุนผลกระทบทางสังคมสุขภาพและเศรษฐกิจของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย. พิมพ์ดีการพิมพ์; 2551.
4. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ; 2546.
5. Vieira, D. L, Ribeiro, M., & Lanjeira, R. Evidence of association between early alcohol and use Risk Of later problems. Rev Bras Psiquiatr. 2007;29:222-227.
6. Duncan, S. C., Duncan, T. E., & Stryker. Alcohol use from 9 to 16: Alcohol-sequential Latent

- Growth Model: Drug Alcohol Dependent.2006; 81: 71-81.
7. บุญเสริม หุตแพทย์, ชินรัตน์ สมสืบ, สุรพร เสี้ยนสลาย, กุลกานต์ อภิวัฒน์ลังการ และประกายรัตน์ ภัทรธิตี. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคสุราของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช; 2550.
  8. พรนภา หอมสินธุ์ และรุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์. ความเชื่อ แบบแผนการดื่มและปัจจัยทำนายการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนไทยในเขตภาคตะวันออก. วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา 2553; 5(2):28-39.
  9. วิลาวัลย์ เสนารัตน์. รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์การพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพป้องกันการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2548.
  10. ปาณบดี เอกะจัมปกะ และนิธิต วัฒนมะโน. สถานการณ์และแนวโน้มของปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ. ใน สุวิทย์ วิบูลผล ประเสริฐ (บรรณาธิการ), รายงานการสาธารณสุขไทย 2548-2550 (หน้า 35-104). กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2550.
  11. บัณฑิต ศรไพศาล และคณะ. รายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา; 2550.
  12. ปารีชาติ สถาปัตตานนท์. การรณรงค์และการให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภค: เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัญหาพฤติกรรมอันสืบเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา; 2549.
  13. ประสิทธิ์ ไกยราช. ผลของโปรแกรมการสร้างแรงจูงใจต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองการหลีกเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นชายตอนต้น. วารสารสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2555; 42(1).
  14. กาญจนา แก้วสุวรรณ. ผลของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน (วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช) บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2550.
  15. เจตจันทร์ ล้วนเนตรเงิน. ผลของการฝึกอบรมการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองและเสริมสร้างทัศนคติต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ ที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง ทัศนคติ และความตั้งใจหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ของนักเรียนหญิง (วิทยานิพนธ์

- วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยาการ
ปรึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่; 2551.
16. สุพรรณ ไชยวรรณ. ผลของโปรแกรม
เสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการ
ดื่มต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่
ดื่มแบบมีปัญหาที่มารับบริการในโรงพยาบาล
แม่สรวย จังหวัดเชียงราย (วิทยานิพนธ์
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
พยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช) บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2550.
17. ลีติมา อินทร์เนตร. การพัฒนาสมรรถนะ
แห่งตนร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของ
อาสาสมัครสาธารณสุขในการส่งเสริมสุขภาพ
ผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง. วารสาร
สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2554; 41(1): 5-15.
18. ศรีไพร โปธา. ผลของโปรแกรมเสริมสร้าง
สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มต่อ
พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็น
โรคติดสุราในโรงพยาบาลบ้านธิ จังหวัดลำพูน
(วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่;
2550.